

Socialdepartementet**Bemyndigande att underteckna tilläggsöverenskommelse om digitala covidbevis mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner****Regeringens beslut**

Regeringen bemyndigar chefen för Socialdepartementet, statsrådet Hallengren eller den som hon sätter i sitt ställe att underteckna en tilläggsöverenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om digitala covidbevis, med i huvudsak det innehåll som framgår av *bilagan* till detta beslut.

Ärendet

Efter överläggningar mellan representanter för Socialdepartementet och SKR har en tilläggsöverenskommelse träffats mellan regeringen och SKR om digitala covidbevis.

Utdrag till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA K
Socialutskottet
E-hälsomyndigheten
Myndigheten för digital förvaltning
Socialstyrelsen
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Regioner

Regeringskansliet
Socialdepartementet

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**

Överenskommelse om digitala covidbevis, tillfrisknandebevis

Tilläggsöverenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner
och Regioner till överenskommelsen Ökad nationell testning och
smittspårning för covid-19, 2021

Innehåll

Överenskommelse om digitala covidbevis, tillfrisknandebevis	1
1. Bakgrund till överenskommelsen	3
1.1 EU:s förordningar om digitala covidbevis.....	3
1.2 Det svenska arbetet med digitala covidbevis.....	4
1.3 Förordningens reglering gällande information om tillfrisknande.....	5
2. Överenskommelsens inriktning och parternas åtaganden	5
2.1 Ansvarsfördelning mellan staten och regionerna avseende digitala covidbevis	7
2.1.1 Statens åtaganden	7
2.1.2 Regionernas åtaganden.....	7
2.1.3 SKR:s åtaganden	8
2.2 Inrapportering och uppföljning	8
3. Den ekonomiska omfattningen av överenskommelsen	8
4. Översynsklausul	9
5. Godkännande av överenskommelsen	9

1. Bakgrund till överenskommelsen

I november 2020 träffade regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) överenskommelsen Ökad nationell testning och smittspårning för covid-19, 2021. Överenskommelsen omfattar bl.a. en gemensam inriktning rörande testning och smittspårning avseende covid-19, fördelning av åtaganden mellan staten och regionerna, rapporteringsskyldigheter samt finansiella medel för arbetet (S2020/08575).

Föreliggande överenskommelse är en tilläggsöverenskommelse till överenskommelsen om testning och smittspårning. Bakgrunden till denna tilläggsöverenskommelse är de EU-förordningar som rör digitala covidbevis, vilka beskrivs mer utförligt nedan, som ålägger de organisationer som administrerat ett covid-19-vaccin eller som utfört särskilt beskrivna tester att rapportera vissa informationsmängder. Tilläggsöverenskommelsen avser enbart den informationsmängd som ligger till grund för så kallade *tillfrisknandebevis*. Regionernas och statens åtagande avseende vaccinationsbevis beskrivs i ändringsöverenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021, med anledning av förändrade förutsättningar avseende leverans av vaccin (S2020/09215). Gällande negativa testresultat så ska de främst tillhandahålls av kommersiella testaktörer och sådan rapportering hanteras inte i denna överenskommelse, se vidare avsnitt 1.2 nedan.

1.1 EU:s förordningar om digitala covidbevis

Efter förslag från Europeiska kommissionen ([COM 2021] 130 och [COM 2021] 140) och efterföljande förhandlingar antogs följande EU-förordningar.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/953 av den 14 juni 2021 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/954 av den 14 juni 2021 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för tredjelandsmedborgare som lagligen vistas eller är bosatta på medlemsstaternas territorier under covid-19-pandemin

Förordningarna, som publicerades den 15 juni 2021 och trädde i kraft samma datum, ska tillämpas från och med den 1 juli 2021.¹

Förordningarna innehåller bestämmelser om en EU-gemensam standard för ett digitalt dokument om en persons covid-19-status. De digitala covidbevisen ska kunna användas för reseändamål. Bevisen ska ge säkerställd information om en persons vaccination mot, testning

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2021:211:FULL&from=SV>

för och tillfrisknande från sjukdomen covid-19. EU:s digitala covidintyg kommer i Sverige att benämnas det digitala covidbeviset.

Ett gemensamt ramverk för utfärdande, kontroll och godtagande av bevisen, inklusive riktlinjer kring interoperabilitet mellan medlemsstater för de utpekade informationsmängderna, ska leda till att den fria rörligheten mellan medlemsstaterna underlättas. Syftet med förordningarna är också att skapa en gemensam norm för hur bevisen ska se ut och därmed göra det svårare att använda förfalskade eller osanna bevis.

EU-förordningarna innebär att medlemsstaterna åläggs att kostnadsfritt utfärda ovan nämnda bevis. Bevis baserade på negativa testresultat och på tillfrisknande från covid-19 har inkluderats för att även personer som av någon anledning inte kan eller vill vaccineras, t.ex. barn, ska kunna bevis sin covid-19-status. Digitala covidbevis ska kunna presenteras såväl digitalt som på papper. Förordningarna gäller i ett år från och med den 1 juli 2021. Skulle läget kräva det kan Europeiska kommissionen föreslå en förlängning.

1.2 Det svenska arbetet med digitala covidbevis

För att ovan nämnda EU-förordningar ska kunna verkställas behöver en teknisk infrastruktur vara klar i alla medlemsstater senast i mitten av juni. Under Myndigheten för digital förvaltnings (Digg) projektledarskap utvecklas en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för vaccinationsbevis, som är en av de informationsmängder som kan ligga till grund för det digitala covidbeviset. Regeringen har under våren, i detta syfte, gett flera uppdrag till E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten och Digg. I uppdragen ingår att säkerställa att en digital infrastruktur utvecklas som stödjer utfärdandet av alla typer av bevis som krävs för att Sverige ska uppfylla kraven i EU-förordningen (I2021/01336, S2021/03695, S2021/03696). Målsättningen är att de digitala vaccinationsbevisen ska erbjudas befolkningen från och med den 1 juli 2021.

Ett intensivt arbete pågår även för att det digitala covidbeviset även ska kunna innehålla uppgifter om negativt testresultat och tillfrisknande från covid-19, samt att personer utan svensk e-legitimation ska kunna få ett bevis utfärdat. I detta syfte gav regeringen i april 2021, E-hälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en förstudie avseende gröna digitala bevis (S2021/03939). I rapporteringen av uppdraget, som redovisades till Regeringskansliet den 14 maj 2021, visade hur den digitala infrastrukturen för vaccinationsbevis kan kompletteras till att även innehålla tjänster för utfärdande av de övriga informationsmängderna i det digitala covidbeviset. Regeringen gav därefter, i maj 2021, E-hälsomyndigheten i uppdrag att komplettera den digitala infrastrukturen för vaccinationsbevis till att även innehålla tjänster som möjliggör utfärdande av bevis om negativa provsvar på ett covid-19-test samt bevis om tillfrisknande från sjukdomen covid-19 (S2021/04607). Tjänsterna ska också kompletteras med en möjlighet för personer utan e-legitimation att beställa bevis som rör dessa informationsmängder. Målsättningen är att även dessa tjänster ska finnas på plats senast vid övergångsperiodens slut, dvs. den 12 augusti 2021 (se vidare nedan under avsnitt 1.3).

Utgångspunkterna för arbetet som genomförts i Sverige är att information avseende vaccinationer till covidbeviset ska hämtas från Nationella vaccinationsregistret och att information gällande negativa testresultat främst ska tillhandahållas av kommersiella testaktörer som redan i dag utfärdar intyg för resande, provtagning för resande ingår inte i den offentligt finansierade vårdens grunduppdrag och inrapportering av negativa test ersätts heller inte enligt denna överenskommelse. När det gäller information om tillfrisknande från covid-19 så finns denna information inte i någon nationell källa. Den information om tillfrisknande som behövs för covidbevisen behöver alltså tillhandahållas av hälso- och sjukvården.

1.3 Förordningens reglering gällande information om tillfrisknande

I förordningarna specificeras kraven på de test och förutsättningar under vilka testet ska ha utförts för att det ska kunna utgöra grundinformation om tillfrisknande för ett digitalt covidbevis. Av förordningarna framgår också vilka uppgifter covidbeviset ska innehålla för respektive bevis. Av förordningarna framgår att tillfrisknandebeviset ska innehålla uppgifter som bekräftar att innehavaren har tillfrisknat från en SARS-CoV-2-infektion efter ett positivt s.k. NAAT-test² utfört av hälso- och sjukvårdspersonal eller kvalificerad testningspersonal. Tillfrisknandebeviset kan utfärdas tidigast elva dagar efter den dag då en person först genomgick ett NAAT-test för SARS-CoV-2-infektion som gav ett positivt resultat och är giltigt i högst 180 dagar från dagen för det positiva testresultatet. Tillfrisknandebeviset ska innehålla uppgifter om a) innehavarens identitet, b) information om att innehavaren testats positivt för SARS-CoV-2-infektion samt c) metadata för beviset, såsom bevisutfärdare eller en unik identifierare för beviset. Förordningarna ger också stöd för den personuppgiftsbehandling som är nödvändig för att utfärda, kontrollera och godta digitala covidbevis. I enlighet med förordningarna ska covidbevis från hela EU fr.o.m. den 1 juli kunna utfärdas och kontrolleras på ett säkert sätt, samtidigt som skyddet av personuppgifter garanteras. Förordningarna innehåller vidare en övergångsperiod för införandet av alla delar av bevisen, Övergångsperioden gör att det kommer vara möjligt att resa med intyg som har en annan utformning än EU:s covidbevis och som inte går att verifiera fram till den 12 augusti 2021, förutsatt att de innehåller samma uppgifter.

Utgångspunkten för det svenska arbetet med tillfrisknandebevisen är att de nödvändiga förutsättningarna för att börja utfärda tillfrisknandebevis i enlighet med EU-förordningen ska finnas på plats senast vid övergångsperiodens slut, dvs. den 12 augusti 2021.

2. Överenskommelsens inriktning och parternas åtaganden

Som framgått ovan har regeringen och SKR ingått en överenskommelse som rör nationell testning och smittspårning med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 (S2020/08575). Den gemensamma inriktningen som ställs upp i överenskommelsen om testning och smittspårning är att fortsatt kunna upprätthålla en storskalig testning och

² Definition enligt EU-förordningen, artikel 2.4: "ett molekylärt nukleinsyraamplifieringstest, till exempel PCR med omvänd transkription (RT-PCR), loopmedierad isotermisk amplifiering (LAMP) och transkriptions."

smittspårning avseende covid-19 som en del i arbetet med att hantera smittspridningen i landet. Föreliggande tilläggsöverenskommelse ändrar inte den gemensamma inriktningen som ställts upp för de nationella testningarna, där det bl.a. lyfts att medicinska bedömningar inte ska innebära ett läkarbesök utan kan till exempel utgöras av en digital kontakt eller annan lösning för att underlätta och påskynda hanteringen i hälso- och sjukvården så att onödiga flaskhalsar inte skapas. Under pandemin har det framgått att den gemensamma inriktningen varit effektiv och att egenprovtagning är ett effektivt sätt att med hög kvalitet möjliggöra bred testning i hela landet, en strategi parterna anser ska fortsätta upprätthållas.

Parterna är överens om att tilläggsöverenskommelsen endast berör ansvarsförhållandet avseende de delar i EU:s digitala covidbevis som handlar om tillfrisknande från sjukdomen covid-19, i de delar som inte ingår i andra överenskommelser. Vad avser vaccinationsbevis, och ansvarsfördelningen mellan parterna i denna del, gäller därmed fortsatt den beslutade ändringsöverenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021, med anledning av förändrade förutsättningar avseende leverans av vaccin från den 1 april 2021 (S2020/09215). Gällande negativa testresultat så ska de som framgått i avsnitt 1.2 främst tillhandahållas av kommersiella testaktörer.

Att underlätta resande och bidra till återinförande av den fria rörligheten inom EU är en prioriterad fråga såväl i Sverige som inom EU och internationellt. Genom det digitala covidbeviset kan återinförandet av den fria rörligheten inom EU underlättas i takt med att medlemsländerna börjar avskaffa restriktionerna i respektive medlemsland. I detta syfte behöver det säkerställas att individen får möjlighet att, efter begäran, få vaccinationsbevis utfärdande, och för dem som inte ännu har vaccinerats, bevis gällande tillfrisknande från sjukdomen covid-19 respektive negativa testresultat på ett covid-19-test. Ingen enskild aktör kan hantera alla delar som behövs för att tillgängliggöra covidbevisen i enlighet med EU-förordningen varför det behövs en välfungerande samverkan mellan berörda statliga aktörer och regionerna. Det är parternas gemensamma målsättning att alla personer som så önskar och som är berättigade till det enligt EU-förordningarna så skyndsamt som möjligt ska kunna få ett covidbevis utfärdat.

Parterna är överens om att det oavsett vilken informationsmängd som ligger till grund för covidbevisen (vaccination, negativt testresultat eller tillfrisknande från covid-19) ska vara en myndighet eller annan berörd aktör som utfärdar bevisen, och inte regionerna. E-hälsomyndigheten har, av regeringen, bedömts vara den myndighet som anses bäst lämpad för uppgiften. Som framgår ovan stadgas i förordningen att bevis om tillfrisknande ska baseras på ett positivt testresultat av ett NAAT-test utfört av hälso- och sjukvårdspersonal eller kvalificerad testningspersonal. Parterna är överens om att detta medför att de testresultat som kan komma i fråga för tillfrisknandebevisen, och som därmed är de som inkluderas inom denna överenskommelse härrör från tester som genomförts inom ramen för ett öppen- eller slutenvårdsbesök eller liknande på en vårdcentral, klinik, sjukhus eller annan vårdverksamhet. Parterna är vidare angelägna att belastningen på hälso- och sjukvården, regionerna och andra relaterade verksamheter och organisationer, så långt som möjligt, begränsas samt att denna

tilläggsöverenskommelse inte ska omfatta åtaganden från regionerna att göra några tekniska förändringar i sina egna system. Förutsättningarna för tillfrisknandebevisen ska sålunda inte ändra något i regionernas ordinarie testningsstruktur.

2.1 Ansvarsfördelning mellan staten och regionerna avseende digitala covidbevis

Parterna har enats om följande ansvarsfördelning mellan staten och regionerna avseende utfärdandet av digitala covidbevis. Tilläggsöverenskommelsen avser perioden 1 juli till och med 31 december 2021. Som framgått tidigare gäller EU-förordningen i ett år från och med den 1 juli 2021.

Parterna avser vidare återkomma kring hanteringen av perioden efter den 31 december 2021 för att reglera arbetet under kvarstående del av perioden som förordningen gäller.

Utgångspunkten för insatser under 2022 behöver bl.a. beakta omfattningen när det gäller efterfrågan på tillfrisknandebevis under 2021.

2.1.1 Statens åtaganden

Staten åtar sig att

- utveckla den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för vaccinationsbevis till att även innehålla tjänster som möjliggör utfärdande av bevis om tillfrisknande från sjukdomen covid-19,
- Säkerställa att hälso- och sjukvårdens inrapportering av information kring tillfrisknande kan ske säkert via ett webbgränssnitt som tillhandahålls av E-hälsomyndigheten.
- komplettera tjänsterna med en möjlighet för personer utan e-legitimation och digital brevlåda att få bevis som rör dessa informationsmängder,
- ansvara för att, tillsammans med övriga berörda aktörer, genomföra informations- och kommunikationsinsatser riktade till allmänheten och till hälso- och sjukvården inför och under den period då tjänsterna tas i drift,
- säkerställa att det finns en organisation för förvaltning av tjänsterna efter att de har tagits i drift,
- förbereda för och upprätta ett statligt supportcenter som omfattar första linjens kundservice och support under dagtid, på vardagar, för att hantera eventuella problem med tjänsterna, stå för kostnaden för ovan nämnda åtaganden, samt
- utfärda bevis avseende tillfrisknande från sjukdomen covid-19 till den som enligt EU-förordningen är berättigad att erhålla och beställer ett sådant bevis när systemet tagits i bruk.

2.1.2 Regionernas åtaganden

Regionerna åtar sig att

- säkerställa att uppgifter om tillfrisknande från sjukdomen covid-19, på begäran av den enskilde när verifierade uppgifter föreligger, skyndsamt inrapporteras till E-

- hälsomyndigheten i enlighet med de krav på utfärdade som stadgas i EU-förordningen om EU:s digitala covidintyg,
- säkerställa att den funktion som finns upprättad i respektive region i syfte att ta emot frågor från berörda myndigheter eller ovan nämnt supportcenter om felaktig eller utebliven registrering bidrar till att rätta sådana fel i inrapporteringen avseende uppgifter om tillfriskande från sjukdomen covid-19, samt
 - säkerställa att inrapporteringen görs av behörig personal via ett fristående webbgränssnitt som E-hälsomyndigheten tillhandahåller.

2.1.3 SKR:s åtaganden

SKR åtar sig att

- stödja sina medlemmar i det åliggande som rör bevis om tillfriskande från sjukdomen covid-19 genom att erbjuda arenor för erfarenhetsutbyte och bidra till samverkan mellan regionerna,
- samverka med E-hälsomyndigheten i frågor som rör säkerhets- och behörighetslösningar för rapportering av informationen till tillfrisknandebevis, samt
- rekommendera sina medlemmar att inrapportera uppgifter om tillfriskande från sjukdomen covid-19 som ska ligga till grund för covidbevis kostnadsfritt för den enskilde.

2.2 Inrapportering och uppföljning

SKR ska senast den 30 september 2021 rapportera till Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med inrapporteringen av uppgifter till covidbevisen i regionerna i de delar som rör tillfrisknandebevis fortskrider. Detta är i syfte att bl.a. följa utvecklingen gällande tillfrisknandebevis samt möjliggöra ett ändamålsenligt nationellt stöd till regionerna.

Den inrapportering av uppgifter om tillfrisknande (se 2.1.2) som görs av regionerna och vårdgivare som genomför testning på regionens uppdrag kommer också att ligga till grund för den ersättning som regionerna mottar med stöd av denna överenskommelse.

3. Den ekonomiska omfattningen av överenskommelsen

Regeringen avsätter högst 100 miljoner kronor under 2021 inom ramen för denna tilläggsöverenskommelse för att i huvudsak finansiera regionernas kostnader för utfärdandet av bevisen för tillfrisknande. Regionerna erhåller ersättning per, till E-hälsomyndigheten, fullständigt registrerad information om tillfrisknande från sjukdomen covid-19, som inkommit från regionen eller vårdgivare som genomfört testning på regionerna uppdrag, i enlighet med de krav på utfärdade som stadgas i EU-förordningen om EU:s digitala covidbevis.

Ersättningen är schabloniserad och uppgår till 375 kronor per fullständig inrapportering. Schablonbeloppet ska innefatta kostnader för administration i samband med den enskildes

begäran och registrering. Ersättning utgår inte om regionen tagit betalt av den enskilde i samband med inrapportering av underlag för covidbevis

Ersättningen utbetalas av Kammarkollegiet till regionerna baserat på information om antalet registrerade bevis från E-hälsomyndigheten. E-hälsomyndigheten ska rapportera uppgifter om registrerade bevis till Regeringskansliet (Socialdepartementet) månadsvis. En första utbetalning kommer att ske senast den 29 oktober 2021 en andra utbetalning i form av en slutreglering, senast den 31 januari 2022.

Av de 100 miljoner kronorna avsätts 7 miljoner kronor till SKR för att stödja regionerna i arbetet i enlighet med avsnitt 2.1.3.

4. Översynsklausul

I det fall som nya uppgifter tillkommer som ändrar förutsättningarna för denna överenskommelse har parterna rätt att begära omförhandling av överenskommelsen.

5. Godkännande av överenskommelsen

För staten
genom Socialdepartementet

För Sveriges Kommuner och Regioner

Stockholm den 1 juli 2021

Stockholm den 1 juli 2021

Elin Almqvist

Staffan Isling

Statssekreterare

Verkställande direktör